Проект: Повишаване на оперативния капацитет при горски пожари и подобряване превенцията от бедствия CB005.1.11.005, финансиран по Програмата за ТГС ИНТЕРРЕГ – ИПП България – Турция 2014-2020

Настоящата публикация е осъществена с подкрепата на Европейския съюз чрез Програмата за ТГС ИНТЕРРЕГ-ИПП България-Турция, CCI No. 2014TC16I5CB005. Съдържанието на тази публикация е отговорност единствено на Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ – МВР и по никакъв начин не отразява позицията на Европейския съюз или на Управляващия орган на програма.

Interreg - IPA CBC
Bulgaria – Turkey
PARTNERSHIP

Горски пожари и природни бедствия

ГОРСКИ /ПОЛСКИ/ ПОЖАРИ

- Пожарът е горене, разпространяващо се без контрол във времето и пространството, характеризиращо се с отделяне на топлина, придружено с дим или пламъци, или и двете.
- За да има горене са необходими три задължителни условия:

Interreg - IPA CBC
Bulgaria – Turkey
PARTNERSHIP

- Пламъци, искри и лъчиста топлина
- Висока температура на въздуха
- Дим и токсичните му съставки
  - Над 70% от жертвите при пожар са вследствие отравяния от дима.
  - При 14,6% концентрация на кислород човек загубва съзнание, а под 9% има реална опасност за живота му.

ОПАСНОСТ ЗА ЧОВЕШКОТО ЗДРАВЕ /ОПАСНИ ФАКТОРИ/

Interreg - IPA CBC
Bulgaria – Turkey
PARTNERSHIP

ВИДОВЕ ГОРСКИ/ПОЛСКИ/ПОЖАРИ

Върхов

Надземен /низов/

Подземен

Interreg - IPA CBC
Bulgaria – Turkey
PARTNERSHIP

ПОСЛЕДСТВИЯТА ОТ ГОРСКИТЕ ПОЖАРИ

- Екологични
- Икономически
- Социални

Interreg - IPA CBC
Bulgaria – Turkey
PARTNERSHIP

ПРИЧИНИ ЗА ВЪЗНИКВАНЕ НА ГОРСКИТЕ ПОЖАРИ

- Най-честите причини за възникване на горските пожари са:
  - **Неизгасени клечки кибрит и угарки от цигари.**
    - **Небрежно боравене с открит огън**
      – Лагерни огньове
    - **Фойерверки**
    - **Неизправна техника**

Не си играйте с огъня!

Причини за възникване на горските пожари

- Техническа неизправност на машини и превозни средства, работещи в горите
- Детска игра с огън
- Запалване на битови отпадъци или суха растителност в близост до горски масиви
- Природни явления - Мълния
- Аварии в електрически далекопроводи
- Умисъл

ДЕЙСТВИЯ ПРИ ОТКРИВАНЕ НА ГОРСКИ /ПОЛСКИ/ ПОЖАРИ:

- Запазете самообладание.
- Определете посоката на вятъра и напуснете района, който ще попадне в обсега на пожара. Ако в близост до вас има застрашени хора информирайте и тях за възникналата опасност. Изхождайте от обстоятелството, че пожарът се разпространява по-бързо по посока на вятъра и по склон - от ниските части към върха.
- Съобщете за пожара на тел.112.
- Ако сте блокирани от огъня, потърсете естествени препятствия – просеки, пътища, поляни, сечища или други голи места. Използвайте водата, ако има наблизо река - намокрете дрехите и тялото си или се потопете в нея.

Interreg - IPA CBC
Bulgaria – Turkey
PARTNERSHIP

За да опазим зеленото богатство на страната, стриктно трябва да спазваме правилата за пожарна безопасност:

- Не изгасени кибритени клечки и угарки от цигари не бива да се изхвърлят в леснозапалима среда.
- Огън в гората може да запалите само на специално обезопасени и обозначени за това места. Преди това се уверете, че имате достатъчно количество вода или други подръчни средства за евентуалното му погасяване.
- При използване на открит огън, винаги го ограждайте с камъни или други негорими предмети.

ПРЕВЕНЦИЯ В ГОРСКИТЕ РАЙОНИ И ОТКРИТИТЕ ПРОСТРАНСТВА

Interreg - IPA CBC
Bulgaria – Turkey
PARTNERSHIP

- Не оставяйте запалена скара или барбекю без надзор.
- Не бива да се изхвърлят стъклени бутилки – дефекти по тях може да имат ефекта на лупа и да възпламенят сухи треви и растителни отпадъци.
- Опасно е паленето на огън при наличие на силен вятър – той е в състояние да разнесе искри и горящи частици на големи разстояния без да ви даде възможност за адекватна реакция.
- Абсолютно е забранено паленето на стърнища и сухи клони и отпадъци в горските масиви.

ПРЕВЕНЦИЯ В ГОРСКИТЕ РАЙОНИ И ОТКРИТИТЕ ПРОСТРАНСТВА

Interreg - IPA CBC
Bulgaria - Turkey
PARTNERSHIP

Наводненията

Какво е наводнение?

Наводнение

временно заливане на дадена територия с голямо количество вода, вследствие на повишаването на нивото на река, езеро, море или океан.

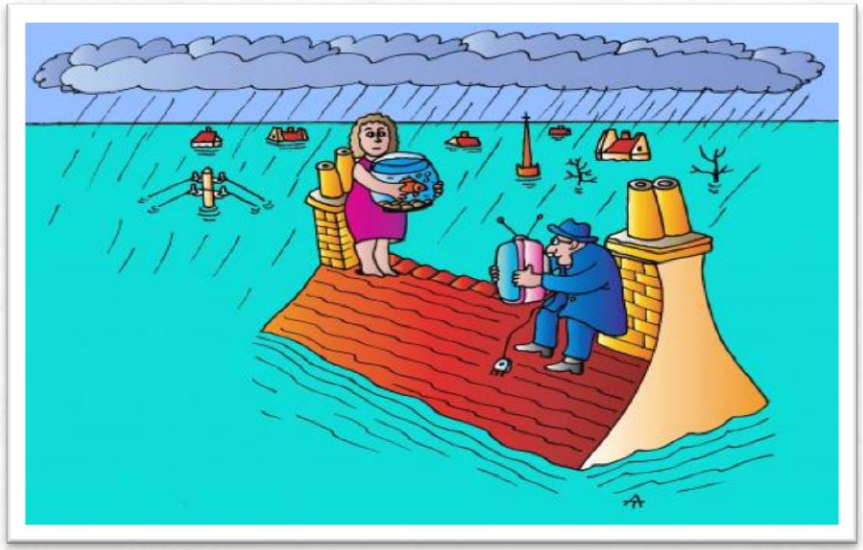

Какви са причините за наводненията?

- Проливни дъждове;
- Топене на снегове;
- Скъсване на язовирна стена;
- Образуване на цунами;
- Друго …

Когато сте в дома си.

- ✓Запазете самообладание
- ✓Изключете газта и електричеството.
- ✓Уведомете вашите близки и съседи за опасността
- ✓При повишаване нивото на водата, и нямате възможност за безопасна евакуация, трябва да се качите на по-горните етажи или на покрива на сградата.
- ✓За положението си съобщете на тел. 112 или известете близките си .
- ✓При пристигане на спасителните екипи поддържайте връзка с тях.

КОГАТО СТЕ НАВЪН

✓Ако се намирате близо до корито на пълноводна река или в дере, незабавно се отдалечете и се придвижете към най-близкото възвишение.

✓Не заставайте под/над мостове, подлези, надлези и други обекти, от които високата вода може да ви отнесе.

✓Не пресичайте бързотечащи и залети площи, освен ако сте сигурни, че водата е до коленете ви. Пресичайте само при спокойна вода.

Interreg - IPA CBC
Bulgaria – Turkey
PARTNERSHIP

Опасно!!!

Внимавайте
къде ходите!

Не стъпвайте
в локви!

Опасно!!!

Заобиколете я!

Не преминавайте през течаща вода!

Interreg - IPA CBC
Bulgaria - Turkey
PARTNERSHIP

Земетресения

Земетресението представлява разклащане на земната повърхност, породено от разместването на част от земната кора и внезапното освобождаване на голямо количество енергия.

Вероятността човек да загине при земетресение е около 25 пъти по-малка, отколкото при автомобилна катастрофа.

Interreg - IPA CBC
Bulgaria – Turkey
PARTNERSHIP

СИЛАТА НА ЗЕМЕТРЕСЕНИЕТО СЕ ОЦЕНЯВА ЧРЕЗ ДВА РАЗЛИЧНИ ПО СВОЯТА ФИЗИЧЕСКА СЪЩНОСТ ПОКАЗАТЕЛЯ: СЕИЗМИЧНА ИНТЕНЗИВНОСТ И МАГНИТУТ.

Магнитудът дава оценка за енергията на източника на земетресението. За определяне на магнитуда се използва десет степенната скала на Рихтер.

Interreg - IPA CBC
Bulgaria – Turkey
PARTNERSHIP

Описание	Магнитуд по Рихтер	Ефект	Честота
Микро	≤2,0	Микроземетресения, не се усещат.	Около 8 000 на ден
Много слаби	2,0–2,9	Обикновено не се усещат, но се отчитат.	Около 1 000 на ден
Слаби	3,0–3,9	Често се усещат, но рядко причиняват щети.	Около 49 000 годишно
Леки	4,0–4,9	Усещат се трусовете. Често причинява щети.	Около 6 200 годишно
Средни	5,0–5,9	Може да причини големи щети.	800 годишно
Силни	6,0–6,9	Нанасят сериозни щети в голям радиус.	120 годишно
Големи	7,0–7,9	Разрушителни в радиус около 100 км.	18 годишно
Много големи	8,0–8,9	Нанасят сериозни щети в радиус от стотици километри.	1 годишно
Изключително силни	9,0–9,9	Нанасят огромни щети в радиус от хиляди километри. Възможни са дори мащабни промени в релефа близо до епицентъра.	1 за 10-50 години
Глобална катастрофа	≥10,0	Напълно катастрофални за цели континенти и дори за целия свят.	Изключително рядка, 1 за хиляди години (неизвестна / може и невъзможна)

...ен	Описание	Ефект върху хората	Ефект върху сградите	Геологически ефект
I	Микроземетресения	Не се усещат	—	—
II	Много леки	Усещат се случайно	—	—
III	Леки	Усещат се от чувствителни хора	—	—
IV	Умерени	Усещат се в затворено помещение	Прозорците вибрират	—
V	Сравнително силни	Усещат се на открито	Мазилката се напуква; леките мебели се местят; висящите предмети се клатят	—
VI	Силни	Предизвикват страх	Повреди по комините и зидарията	Изолирани пукнатини
VII	Много силни	Хората напускат жилищата си	Комините падат; сериозни повреди по леките постройки	Изолирани свличания
VIII	Разрушителни	Паника	Срутвания на леките постройки; повреди по напоителните канали	промени в дебита на минералните извори; срутвания на камъни
IX	Унищожителни	Обща паника	Сериозни повреди на нестандартните постройки; прекъсване на подземните водопроводи	Пукнатини; пясъчни измятания; големи свличания
X	Опустошителни	Повсеместна паника	Разрушения на тухлените постройки	Изкривявания на жп линиите; срутвания по речните брегове; формиране на нови езера
XI	Катастрофални	—	Малко постройки остават частично здрави	Широкораспространени дислокации; цунами
XII	Тотални	—	Наземните и подземни постройки са напълно разрушени	Геологически размествания; цунами

ДЕЙСТВИЯ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНОСТТА ПРИ ЗЕМЕТРЕСЕНИЯ:

При усещане на първия трус:

- Запазете самообладание! Не се паникьосвайте и не хуквайте към стълбищата и асансьорите;
- Не бива да напускате сградата, освен в случаите, когато може да го направите за около 10-15 секунди;
- Заемете най-безопасното място в сградата – под рамката на входната врата, близо до вътрешна стена, колона, под стабилна маса, чин или легло;
- Ако сте на улицата, застанете далеч от сгради и далекопроводи;
- В обществения транспорт е по-добре да изчакате края на труса в превозното средство.

ДЕЙСТВИЯ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНОСТТА ПРИ ЗЕМЕТРЕСЕНИЯ:

След преминаване на първия трус:

- Бързо напуснете сградата;
- Използвайте стълбите, а не асансьорите;
- След като излезете от сградата се отдалечете на разстояние, по-голямо от височината на най-близката постройка;
- Не заставайте под далекопроводи, електрически, трамвайни и тролейбусни мрежи;
- Окажете помощ на пострадалите, ако можете;
- Обозначете местата, на които има затрупани хора. Помогнете им, ако това е възможно;
- Следете указанията, давани в медийното пространство и изпълнявайте само инструкциите, давани от компетентните институции.

Interreg - IPA CBC
Bulgaria – Turkey
PARTNERSHIP

ДЕЙСТВИЯ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНОСТТА ПРИ ЗЕМЕТРЕСЕНИЯ:

След земетресението:

- Изчакайте излъчването на информации за затихване на земните трусове и за отминалата опасност;
- Може да се влиза в сградите само след основен оглед и проверка, направена от компетентните органи;
- Използвайте телефонните линии само за кратки съобщения до близките си, че сте живи и здрави;
- Спазвайте висока лична хигиена и не консумирайте храни и напитки от непроверени източници. След земетресение има висока опасност от възникване на епидемии;
- По време на бедствия нараства престъпността, бъдете внимателни и сигнализирайте при нередности.

Interreg - IPA CBC
Bulgaria - Turkey
PARTNERSHIP

Ураганни ветрове

Въздушните маси се намират почти постоянно в движение, премествайки се от една област на земното кълбо към друга област. Това преместване на въздуха над повърхността се нарича вятър.
Вятър със скорост над 117 км/ч. се счита за ураганен вятър.

Interreg - IPA CBC
Bulgaria - Turkey
PARTNERSHIP

ВИДОВЕ ОПАСНИ ВЕТРОВЕ

Прашна буря

Смерч

Ураганен вятър

ДЕЙСТВИЯ ПРИ СИЛЕН ВЯТЪР

Поведение при силни ветрове в планината и полето :

- Да се спазват съветите на спасителните екипи и учителите, а при прогноза за силни и ураганни ветрове, да се отложат мероприятията на открито.
- Да се потърси завет в горските местности или откъм подветрената страна на билата.
- Да се внимава за съществуващи опасности от падащи дървета, дори и след утихване на вятъра.

След утихване на вятъра:

- Да се избягва преминаването в близост до надвесени скали – съществува опасност от падащи камъни и отделни скални късове.
- Да се прояви бдителност и внимание при преминаването покрай дървета – някои от тях могат да са полуизкоренени и да рухнат от собствената си тежест.

Поведение при силни ветрове в населени места

- Да се сведат по възможност до минимум излизанията от вкъщи, защото съществува опасност от падащи предмети: комини, керемиди, мазилки, част от покривни елементи, улуци, рекламни пана, дървета и други. **Вероятността от настъпване на нещастни случаи е голяма!**
- Да се потърси подслон в обществени сгради, подлези и други при възникване на бури (силни ветрове).
- Придвижването да става само по откритите междублокови пространства, далеч от жилищни сгради и постройки, дървета, комини, електрически стълбове и електропроводи.
- Да се затворят добре прозорците и вратите, като след това се отдалечите от тях.
- Да се потърси убежище в мазето при необходимост.

Interreg - IPA CBC
Bulgaria - Turkey
PARTNERSHIP

Гръмотевични бури

Гръмотевицата е силен звук, наподобяващ гърмеж, съпровождащ явлението мълния (или светкавица). Поражда се от рязкото затопляне и разширяване на въздуха във и около светкавицата. Последната изменя въздуха в плазма, която се разширява изключително бързо, получава се вид ударна вълна, която предизвиква звука, познат като гръмотевица.

АКО СТЕ НА ОТКРИТО
ПО ВРЕМЕ НА ГРЪМОТЕВИЧНА БУРЯ:

- Не лягайте и не докосвайте земята с ръце, за да не се превърнете в проводник.
- Не сядайте върху мокра повърхност.
- Дръжте се на разстояние от човека до вас.
- Внимавайте и стойте далеч от домашни животни като крави, коне и др., тъй като вероятността да бъдат ударени от мълния е много по-голяма, отколкото тази при човек, поради възникващото по-голямо напрежение между предните и задните крака (т.н. „крачно напрежение“).
- Ако наоколо няма къде да се скриете и мястото е открито, не изпадайте в паника и не бягайте, защо въздушното течение, което ще създадете може да привлече мълнията.

Interreg - IPA CBC
Bulgaria – Turkey
PARTNERSHIP

АКО СТЕ НА ОТКРИТО ПО ВРЕМЕ НА ГРЪМОТЕВИЧНА БУРЯ:

- Ако сте на колело, слезте от него.
- Не се хващайте и не дръжте метални предмети, те привличат гръмотевиците. Мобилните телефони, верижките, чадърите, риболовните пръчки повишават вероятността да ви удари мълния.
- Стойте далече от електропроводите.
- Стойте настрани от метални конструкции, огради и други метални заграждения.
- Огледайте се и в никакъв случай не допускайте да сте най-високото място в местността.

Interreg - IPA CBC
Bulgaria – Turkey
PARTNERSHIP

Ако бурята ви изненада в река, езеро или басейн:

- Незабавно излезте от водата и се отдалечете.
- Трябва да се стои далеч от мокри чакълести брегове на езера и реки.

Когато се намирате в къща или в училище:

- Изключете телевизора от захранването, кабела на антената, компютъра и останалите електрически уреди.
- Затворете вратите и прозорците.
- Стойте далеч от врати, прозорци, чешми.
- Не трябва да се къпете, не си мийте ръцете по време на гръмотевична буря.

КАК ДА РАЗБЕРЕМ ДАЛИ МЪЛНИИТЕ ПАДАТ ОПАСНО БЛИЗО ДО НАС:

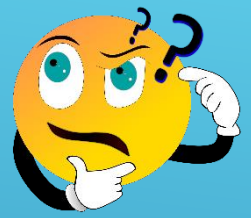

Когато мълнията блесне, започнете да отброявате секундите, докато чуете гърма. Приблизително за 3 секунди мълнията може да измине 1 км, така че ако чуете гръм преди да преброите до 10, то мълниите падат опасно близо до вас. Ако пък преброите повече от десет, това не означава, че със сигурност сте извън опасност. Понякога мълнията може да измине хоризонтално десетки километри (16-20 км) и да удари точка, над която дори има ясно слънчево небе!

Благодаря за вниманието !

Настоящата публикация е осъществена с подкрепата на Европейския съюз чрез Програмата за ТГС ИНТЕРРЕГ-ИПП България-Турция, CCI No. 2014TC16I5CB005. Съдържанието на тази публикация е отговорност единствено на Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ – МВР и по никакъв начин не отразява позицията на Европейския съюз или на Управляващия орган на програма.